

In memoriam Kugler Elvira

Kugler Elvira
1921-2009

Korábbi munkatársainak, tanítványainak és tisztelőinek kis csoportja a közelmúltban vett búcsút a Rákospalotai Köztemetőben az Eötvös Loránd Tudományegyetem nyugalmazott docensétől, a Magyar Kémiai Folyóirat volt szerkesztőjétől Kugler Elvirától.

Egyetemi tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1939-ben kezdte meg. Kémia, fizika és matematika tárgyakat hallgatott. Az abszolutórium megszerzése után, 1943-45 között díjtalan gyakornokként dolgozott az Általános Kémiai Intézetben. E közben 1944-ben középiskolai, majd a Buzágh Aladár professzor vezetésével készített doktori értekezése alapján, doktori oklevelet szerzett.

Három éves középiskolai tanítás után 1948-ban került vissza az Egyetem Fizikai Kémiai és Radiológiai Intézetébe.

Tanársegéd, adjunktus, majd 1969-ben, kandidátusi fokozata megszerzése után egyetemi docensi kinevezést kapott.

Erdey-Grúz Tibor közvetlen munkatársaként az elektrolitot tartalmazó vizes oldószerkegyekben lejátszódó transzportfolyamatok vizsgálatával foglalkozott. Ez igen kitartó, pontos és nagy volumenű kísérleti munkát igényelt. Ezen vizsgálatok alapján a víz szerkezetére, illetve annak változására is fontos következtetéseket lehetett levonni.

A kémiatanár-szakos hallgatók generációit tanította a fizikai kémiára és nevelte a jó tanárt jellemző biztos tudásra és pontosságra. A kémiatanári konferenciákon ma is rendszeresen elhangzik a neve, a kollégák emlékeznek az általa vezetett fizikai-kémiai laborok izgalomára, tanulságaira. Neve így, hogy „Elvira” fogalomná lett.

Több mint negyed évszázadon át, 1948 és 1977 között, a Magyar Kémiai Folyóirat szerkesztőségi titkára, majd szerkesztője volt. Szerkesztette, illetve sajtó alá rendezte Erdey-Grúz Tibor professzor több könyvét, így a közismert „Elméleti fizikai kémia”, a „Fizikai kémiai praktikum” több kiadását, valamint lektorálta Fodorné-Fábián-Hönyi: „Kémiai helyesírási szótár”-át. E munkái nagyban hozzájárultak a magyar kémiai szaknyelv fejlődéséhez, és a Magyar Kémiai Folyóirat hazai és nemzetközi tekintélyének a növeléséhez. A Magyar Kémikusok Egyesülete ezt a tevékenységét 1978-ban Than Károly díjjal jutalmazta.

Kugler Elvira évtizedekig meghatározó személyisége volt az Eötvös Loránd Tudományegyetem Fizikai Kémiai Tanszékének, sőt a Magyar Kémiai Folyóirat szerkesztőjeként az egész magyar kémiai közéletnek is. Munkatársai, tanítványai csodálták, hogy törekeny alkata milyen erős személyiséget takar. Visszahúzódó, zárkózott természet volt. A világ számára rejtett, de teljes életet élt. Lelkes utazó, turista, sőt hegymászó volt. Egy-két évvel ezelőtt Svájc hegyeiben járt, talán egy éve, közel a kilencvenhez, még bebarangolta Skóciát.

Emlékét, munkásságának eredményeit munkatársai, tanítványai kegyelettel megőrzik.

Kiss László